Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. leden Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Amersfoort, 1 november 2024

Onderwerp: Inbreng NVD voor het commissiedebat Eerstelijnszorg

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Op donderdag 7 november vindt het commissiedebat Eerstelijnszorg plaats. Met het oog hierop wil de Nederlandse Vereniging voor Diëtisten (NVD) een aantal urgente zaken onder de aandacht brengen. Dit naar aanleiding van de Kamerbrief Eerstelijnszorg die in aanloop naar dit debat naar de Kamer is gestuurd.

Concreet vragen wij u om de **noodzaak** kenbaar te maken **voor tariefverhoging en verruiming van aanspraak voor diëtisten in de eerstelijnszorg**. Ook moet de **paramedische** sector kunnen beschikken over **meer kwaliteitsgelden**. Dit is cruciaal om de ambities te realiseren zoals gesteld in de Kamerbrief Versterking Eerstelijnszorg alsmede de doelstellingen van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en de Visie Eerstelijnszorg 2030 inclusief de Zorgbelofte. Om te komen tot een toekomstbestendige eerstelijnszorg, is **het zaak dat de waarde van de diëtiek wordt erkend en bestendigd**. Zij hebben een **belangrijke sleutel** in handen waar het gaat om **het voorkomen, verkorten en inperken van de zorg**. Investeren in diëtetiek betaalt zich aantoonbaar terug. Maar daarvoor moet het werkklimaat voor diëtisten wel ten goede veranderen.

Zorgbelofte: diëtist moet toegankelijk zijn
De Zorgbelofte die door alle eerstelijnsorganisaties alsmede de minister wordt onderschreven, vormt de context van de recent gestuurde Kamerbrief Versterking Eerstelijnszorg. In de Zorgbelofte is expliciet opgenomen dat het cruciaal is dat diëtisten, net als fysiotherapeuten, toegankelijk moeten zijn in de eerste lijn. Maar om dat te kunnen realiseren moet het werkklimaat voor diëtisten in de eerstelijn wel veranderen.

Waarom moet de aanspraak diëtetiek verruimd worden?
De diëtist heeft nu een aanspraak van slechts 3 uur in de basisverzekering. Met een verruiming naar 6 uur kan de diëtist haar sleutelrol bij zorgverplaatsing innemen. Dit zal ertoe leiden dat zorgkosten worden bespaard in de tweede en derde lijn en dat de druk op huisartsen zal verminderen. Ter illustratie:

- Maag-, darm- en leveraandoeningen (MDL) vormen een substantieel deel van de zorgkosten binnen de tweede lijn. Een aantal aandoeningen daarvan zijn voeding gerelateerd en kunnen ook door de diëtist in de eerste lijn worden behandeld. Maar daar zijn wel meer uren voor nodig dan momenteel worden vergoed.
- Dietisten zijn belangrijk bij het voorkomen en signaleren van ondervoeding bij kwetsbare ouderen en patiënten. Ondervoeding zorgt voor veel extra zorgkosten en is altijd acute zorg als het niet (tijdig) gesignaleerd wordt. Nivel stelt in haar onderzoek (augustus 2024) vast dat de drie uur diëtetiek in de basiszorg voor kwetsbare patiënten bij wie ondervoeding dreigt te weinig is.
- Diëtistische consulten lijken effectiever bij de behandeling van obesitas in de eerstelijn dan de GLI. (Nivel 2019). Ze zijn in ieder geval kosten efficiënter dan de GLI. Een verruiming van het aantal uren kan er voor zorgen dat mensen niet terugvallen in oude gewoontes en therapietrouw bevorderd wordt.

Waarom moeten de tarieven omhoog?
De instroom van diëtisten in de eerste lijn stagneert door te lage tarieven. En is er ook uitstroom. Dietisten kiezen voor een plek in een instelling of ziekenhuis waar, in tegenstelling tot de eerstelijn, wel een CAO van kracht is. De zwaarte van de problematiek in de eerstelijn neemt bovendien toe als gevolg van verschuiving van zorg naar de eerste lijn. Wij roepen u daarom op om de vrije tarieven in de eerstelijn los te laten en om een verplichte koppeling met de CAO Ziekenhuizen in te laten stellen.

Waarom moeten paramedici over meer kwaliteitsgelden beschikken?
De paramedische sector, waaronder diëtisten, hebben de afgelopen jaren onvoldoende toegang gekregen tot zogenoemde O & I gelden in de eerste lijn. Hierdoor hebben zij een achterstand opgelopen in het vormen van kwaliteitsinstrumenten ten opzichte van de zorgcollegae in de eerste lijn. Om de belangrijke rol in te nemen in het versterken van de eerste lijn, bij het verlagen van zorgkosten en het voorkomen van (zwaardere) zorg moet er een financiële impuls worden gedaan voor paramedici, waaronder diëtisten, die de achterstand moet opheffen. Daarbij moet ook de doorontwikkeling van hybride zorg in de diëtistenpraktijk worden bekostigd.

Een toekomstbestendige eerstelijnszorg
Diëtisten vervullen een essentiële rol in het versterken van de eerstelijn en het verlichten van de druk op de huisartsenzorg en de tweede lijn. Alleen met passende tariefverhogingen en een ruimere aanspraak voor patiënten die op individuele voedingszorg zijn aangewezen. kunnen wij zorgen dat de eerstelijnszorg in Nederland de sterke basis blijft die nodig is met een zorgvraag die stijgt.
Wij vragen om uw steun bij het realiseren van deze noodzakelijke stappen, zodat iedere Nederlander toegang heeft tot de juiste zorg, op het juiste moment, in de juiste setting.

Wij zijn van harte bereid om deze brief verder toe te lichten.

Hoogachtend,

Bianca Rootsaert, directeur NVD